

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11Csp/28/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121208371
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:6121208371.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci sporu žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanému: J. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XXX, zastúpený: Mgr. Ondrej Barna, advokát, Zámocká 529/34, Stropkov, o zaplatenie sumy 3.814,01 eura s príslušenstvom a o čiastočnom späťvzatí, takto

rozhodol:

I. Konanie sa v časti o zaplatenie sumy 284,91 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 30,- eur od 18.08.2021 do zaplatenia, zo sumy 70,91 eura od 19.08.2021 do zaplatenia, zo sumy 30,- eur od 19.10.2021 do zaplatenia, zo sumy 77,- eur od 27.11.2021 do zaplatenia, zo sumy 77,- eur od 30.12.2021 do zaplatenia, z a s t a v u j e .

II. Vo zvyšku sa žaloba z a m i e t a .

III. Žalovaný m á voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 58 %.

IV. Žalobca m á voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou upomínaciu súdu dňa 07.01.2021, postúpenou tunajšiemu súdu dňa 21.04.2021, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3814,01 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4.276,74 eura od 11.07.2018 do 16.07.2020, zo sumy 4.176,74 eura od 17.07.2020 do 20.08.2020, zo sumy 4.146,74 eura od 21.08.2020 do 22.09.2020, zo sumy 4.116,74 eura od 23.09.2020 do 22.10.2020, zo sumy 4.086,74 eura od 23.10.2020 do 28.10.2020, zo sumy 4.015,83 eura od 29.10.2020 do 23.11.2020, zo sumy 3.985,83 eura od 24.11.2020 do 08.12.2020, zo sumy 3.914,92 eura od 09.12.2020 do 16.12.2020, zo sumy 3.884,92 eura od 17.12.2020 do 21.12.2020, zo sumy 3.814,01 eura od 22.12.2020 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

2. Okresný súd Trnava v poradí prvým rozsudkom č.k. 11Csp/28/2021-82 zo dňa 05.08.2021 konanie zastavil v časti o zaplatenie sumy 534,55 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 30,- eur od 19.01.2021 do zaplatenia, zo sumy 30,- eur od 17.02.2021 do zaplatenia, zo sumy 70,91 eura od 20.02.2021 do zaplatenia, zo sumy 30,- eur od 19.03.2021 do zaplatenia, zo sumy 70,91 eura od 23.03.2021 do zaplatenia, zo sumy 30,- eur od 20.04.2021 do zaplatenia, zo sumy 70,91 eura od 28.04.2021 do zaplatenia, zo sumy 30,- eur od 21.05.2021 do zaplatenia, zo sumy 70,91 eura od

25.06.2021 do zaplataenia, zo sumy 30,- eur od 17.07.2021 do zaplataenia, zo sumy 70,91 eura od 23.07.2021 do zaplataenia (výrok I.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.) a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 72 % (výrok III.). Na základe odvolania podaného žalobcom Krajský súd v Trnave uznesením č.k. 11CoCsp/48/2021-103 zo dňa 22.03.2022 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a III. zrušil a vec mu v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, s tým, že v novom rozhodnutí má súd prvej inštancie rozhodnúť aj o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania.

3. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu (VÚB, a.s.) poskytol žalovanému na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 07.06.2016 pod číslom úverového účtu XXXXXXXXXXXX úver vo výške 6.200,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť formou dojednaných mesačných splátok. V rozpore so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy dlžník svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnil riadne a včas, čo žalobca preukazuje predloženým výpisom z úverového účtu. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia. Nakoľko žalovaný napriek písomnej výzve svoj dlh nezaplatil, právny predchodca žalobcu v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy a VOP vyhlásil ku dňu 21.06.2018 predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplataenie dlžnej sumy bolo žalovanému doručené dňa 03.07.2018. Nakoľko žalovaný v poskytnutej 7-dňovej lehote od doručenia oznámenia dlžnú sumu nezaplatil, voči právnenmu predchodcovi žalobcu sa tak dostal do omeškania. Na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi VÚB, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom dňa 14.02.2020 a Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 08.07.2020 bola pohľadávka voči žalovanému postúpená žalobcovi, o čom bol žalovaný upovedomený písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky. Výška postúpenej pohľadávky bola postupcom vyčíslená ku dňu 01.07.2020. Žalovaný bol vyzvaný právnym zástupcom žalobcu na zaplataenie dlžnej sumy z titulu nesplateného úveru. Po dátume vyčíslenia postúpenej pohľadávky žalovaný zaplatil na úhradu svojho dlhu sumu 462,73 eura, ktorá bola započítaná na úhradu dlžnej istiny úveru. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje voči žalovanému len časť postúpeného nároku vo výške nesplatennej dlžnej istiny úveru vo výške 3.814,01 eura spolu s príslušenstvom, ktorú žalovaný napriek predžalobnej upomienke nezaplatil.

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v tom zmysle, že v žalobe absentuje akékoľvek tvrdenie žalobcu o tom, z čoho presne pozostáva jeho uplatňovaný nárok, zo splatnosti akých splátok odvodzuje svoju pohľadávku. Žaloba je preto v tomto smere nepreskúmateľná, neurčitá a z dôvodu absencie povinného tvrdenia skutočností odôvodňujúcich nárok žalobcu je potrebné žalobu zamietnuť. Zmluva taktiež obsahuje zmluvné podmienky, ktoré svojim obsahom vytvárajú hrubú nerovnováhu medzi stranami zmluvy v neprospech žalovaného, čo by mal súd ex offio zohľadniť a vyhlásiť za neprijateľné (poplatky za upomienky, poplatok za poskytnutie úveru). Rovnako je v zmluve aj množstvo iných ustanovení, ktoré vytvárajú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami spotrebiteľa a dodávateľa. Žalovaný preto neuznáva nárok žalobcu v celom rozsahu.

5. V replike žalobca uviedol, že má za to, že tvrdenia žalovaného sú účelové s cieľom vyhnúť sa plneniu svojho záväzku. Žalobca svoj nárok považuje za dôvodný a preukázaný.

6. Na výzvu súdu na doplnenie žaloby v zmysle špecifikácie žalovanej sumy žalobca uviedol, že z predloženého výpisu z účtu je možno vidieť aj rozpad konkrétnych platieb na jednotlivé položky - istinu, úroky a poplatky, započítanie platieb na tieto položky je zrejmé zo stĺpcov označených ako „Istina“, „Úrok“, „Suma sankčný úrok“, „Poplatok za poskytnutie“, „Suma poplatky“ a „Suma poistenie“. Z doplnenia žaloby zároveň vyplýva, že do postúpenia pohľadávky žalovaný na zmluvu uhradil celkom sumu 3.917,95 eura a po postúpení pohľadávky do podania žaloby celkom sumu 462,73 eura.

7. Žalovaný sa v konaní ďalej vyjadril, že súd obligatórne skúma vecnú legitímáciu strán konania, preto poukazuje na nasledujúce skutočnosti: žalobca nepreukázal, že by žalovanému riadne doručil výzvu na zaplataenie dlžných splátok a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, čo znamená nesplnenie predpokladov podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a s poukazom na § 565 Občianskeho zákonníka teda na žalobcu nemohla byť postúpená zosplatená pohľadávka. Z uvedeného vyplýva, že na žalobcu neprešlo domnelým postúpením pohľadávky právo na uplatnenie si tejto pohľadávky, keďže preukázateľne nesplnil predpoklad, ktorým je platné zosplatenie pohľadávky. Nedostatok

aktívnej vecnej legitímácie je daný nedoručením Oznamenia o vyhlásení okamžitej splatnosti a tomu predchádzajúcej výzvy žalovanému ako spotrebiteľovi a má za následok nemožnosť domáhať sa žalovaného nároku v tomto konaní. V súdnej veci je nedostatočným taký dôkaz, ktorým žalobca predkladá elektronické podacie hárky, ktorými chce dokázať, že žalovanému nepochybne doručil jeho jednostranné právne úkony. Pre platnosť takýchto úkonov sa okrem všeobecných náležitostí vyžaduje aj ich doručenie, preukázateľné v podmienkach praktického života len podpísaním doručenky žalovaným ako adresátom, prípadne vrátením tejto doručenky bez prebratia žalovaným. Uvedené dôkazy žalobca nepredložil. Tým nepreukázal platné postúpenie pohľadávky, ktorú si v tomto konaní uplatňuje. V prípade, že by vyššie uvedený zásadný nedostatok na strane žalobcu súd vyhodnotil v jeho prospech, navrhuje žalovaný skúmať, či v čase poskytnutia úveru právny predchodca žalobcu riadne skúmal príjmy a výdavky na strane žalovaného. Uvedený nedostatok skúmania bonity má za následok bezúčnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru.

8. Žalobca ďalej na výzvu súdu uviedol, že pokiaľ ide o skúmanie bonity žalovaného, v prílohe žaloby predložili dokumenty právneho predchodcu, z ktorých vyplýva, že pred uzavretím zmluvy žalovaný právnenému predchodcovi žalobcu poskytol informácie o svojom zamestnaní, výške príjmu, o svojich záväzkoch a ďalšie podrobné informácie. Pri posudzovaní bonity žalovaného bol právnym predchodcom zaslaný dopyt na informačný systém SRBI (Spoločný register bankových informácií), prevádzkovaný pre všetky banky spoločnosťou CRIF, keď boli zisťované prípadné nesplácanie/omeškania so splácaním úverov poskytnutých od iných bankových domov. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že schopnosť žalovaného splácať úver bola právnym predchodcom posúdená riadne, so zohľadnením všetkých kritérií, ktoré majú na danú schopnosť vplyv. Spolu s výzvou právneho predchodcu zo dňa 07.05.2018 označenou ako „Tretia upomienka“ žalobca súdu predložil aj podací hárok, z ktorého je zrejmé, že táto výzva bola odoslaná žalovanému na adresu ním uvedenú, a to pod číslom zásielky RE526660415SK dňa 07.05.2018, čo vyplýva priamo z podacieho hárku na boku na jeho ľavej strane, kde je tento dátum uvedený.

9. Žalovaný sa následne vyjadril, že na základe neúnosného tlaku žalobcu, spočívajúceho v telefonickom a inom obťažovaní, bol doslova donútený zaplatiť sumy, ktoré žalobca uvádza ako čiastkové úhrady na dlh. Žiadne ďalšie platby však žalobcovi nehodlá uhradiť z dôvodu nedostatku jeho aktívnej vecnej legitímácie. Pokiaľ žalobca tvrdí, že posudzovanie účinkov doručenia poštových zásielok by sa malo riadiť názorom vysloveným v žalobcom citovaných rozhodnutiach, tak žalovaný poukazuje na skutočnosť, že tento názor je v spotrebiteľských právnych veciach aktuálne prekonaný rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020. Žalovaný poukazoval na výklad k ustanoveniu § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Je preto nedostatočným odvolávať sa či už pri vyhlásení okamžitej splatnosti celého úveru, alebo pri tomu predchádzajúcej výzve, na poštové podacie hárky, ktoré objektívne nemôžu preukázať riadne doručenie jednostranného právneho úkonu veriteľa do sféry dispozície dlžníka. Navyše, ak by aj takéto listiny doručené boli, v kontexte s podmienkami jasnosti, určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu je potrebné podrobiť súdnemu prieskumu samotné listiny obsahujúce jednotlivé právne úkony. Pokiaľ ide o skúmanie bonity právnym predchodcom žalobcu, okrem všeobecných tvrdení o skúmaní a okrem odkazu na priložené listiny žalobca netvrdil žiadne relevantné skutočnosti a konkrétne údaje, z ktorých má svedčiť to, že by bola bonita v čase pred podpisom zmluvy riadne skúmaná. Priloženie výpisu z bankového registra je len formálnym úkonom. Ak by totiž riadne bonitu právny predchodca žalobcu bol skúmal, zistil by, že zaťaženie žalovaného bolo takmer 12.000,- eur. V dvoch prípadoch došlo k odvolaniu žiadostí o spotrebný úver. Nijako reálne neboli skúmané výdavky žalovaného. Došlo teda len k formálnym úkonom. Uvedený nedostatok má rovnako za následok nemožnosť využitia práva na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Ak teda právny predchodca a žalobca takýto postup zvolili a došlo k zdanlivému postúpeniu zosplateného úveru, nemôže s poukazom na vyššie uvedené žalobca disponovať pohľadávkou a súdnou cestou sa domáhať nároku, ktorým nedisponuje.

10. Žalobca ako dôkazy predložil Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ zo dňa 07.06.2016, Žiadosť o flexipôžičku zo dňa 07.06.2016, Oznamenie o splnení obchodných podmienok, Informáciu finančného sprostredkovateľa k dojednávaniu poisteniu, kópiu OP, výťažok z internetovej stránky MVSR, Záväzky klienta, Európske informácie o spotrebiteľskom úvere, Údaj o hodnote RPMN, Spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu, žiadosť zo dňa 07.06.2016, e-mail zo dňa 07.06.2016, Zoznam dokladov k Flexipôžičke, Podací hárok č. EPH219534740, Všeobecné obchodné podmienky, výpis z účtu, Tretiu upomienku - pokus o zmier zo dňa 07.05.2018, Poštový podací hárok, Výzvu na predčasné

splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 22.06.2018, kópiu doručanky, Prílohu k Zmluve o postúpení pohľadávok, Oznamenie o postúpení pohľadávky zo dňa 09.07.2020, Výzvu na zaplatenie pohľadávky zo dňa 25.11.2020, Výpis z registra klientskych informácií.

11. Žalovaný v konaní dôkazy neoznačil, ani nepredložil.

12. Podaním doručeným súdu dňa 20.07.2022 (č.l. 120) zoberal žalobca žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 284,91 eura s prislúchajúcim úrokom z omeškania (z dôvodu úhrad žalovaného dňa 17.08.2021 v sume 30,- eur, dňa 18.08.2021 v sume 70,91 eura, dňa 18.10.2021 v sume 30,- eur, dňa 26.11.2021 v sume 77,- eur, dňa 29.12.2021 v sume 77,- eur), s tým, že sa ďalej domáhal zaplatenia sumy 2.994,55 eura spolu s úrokom z omeškania.

13. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

14. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

15. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

16. Súd v súlade s citovanými ustanoveniami konanie v časti o zaplatenie sumy 284,91 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 30,- eur od 18.08.2021 do zaplatenia, zo sumy 70,91 eura od 19.08.2021 do zaplatenia, zo sumy 30,- eur od 19.10.2021 do zaplatenia, zo sumy 77,- eur od 27.11.2021 do zaplatenia a zo sumy 77,- eur od 30.12.2021 do zaplatenia vo výroku I. tohto rozsudku zastavil, keďže v tejto časti zoberal žalobca žalobu späť.

17. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

18. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

19. Súd vo veci vykonal dokazovanie vyššie citovanými listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, ako aj výsledkom elektronickej ilustrácie žalovaného v Sociálnej poisťovni a v Registri obyvateľov (§ 295 CSP), keď pojednával v neprítomnosti právnych zástupcov strán, ktorí svoju neprítomnosť ospravedlnili a súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti (č.l. 120 a 133). Z vykonaného dokazovania zistil súd nasledovný skutkový stav:

20. Právny predchodca žalobcu - Všeobecná úverová banka, a.s. ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 07.06.2016 Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 6.200,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 96-ich mesačných splátkach vo výške 118,10 eura. Žalovaný sa dostal so splácaním úveru do omeškania. Listom zo dňa 07.05.2018 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy s upozornením na zosplatenie úveru v prípade nezaplatenia. Listom zo dňa 22.06.2018 právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil predčasné zosplatenie úveru. Dňa 08.07.2020 bola pohľadávka voči žalovanému postúpená na spoločnosť žalobcu.

21. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

22. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

23. Podľa § 494 OZ, z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečo sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

24. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

25. Podľa § 499 OBZ, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

26. Podľa § 502 ods. 1 a 2 OBZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške. (1) Pri pochybnostiach sa predpokladá, že dojednaná výška úrokov sa týka ročného obdobia. (2)

27. Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (2)

28. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

29. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

30. Podľa § 45 ods. 1 OZ, prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

31. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

32. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

33. Podľa § 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), na účely tohto zákona sa rozumie d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poisťné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok,

h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,

i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

34. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

35. Podľa § 7 ods. 1 a 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. (1) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom. (2)

36. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

37. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

38. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. (1) S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. (2)

39. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky), práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu (18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

40. Podľa § 17 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky), práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu^{21aa}) spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

41. Právny vzťah založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ, zákona č. 129/2010 Z.z., zákona č. 250/2007 Z.z.), keďže právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože mu bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. V zmysle zásady *lex specialis derogat legi generali* má potom špeciálna právna úprava, ktorou je zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. OZ, prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o ochrane spotrebiteľa.

42. Pokiaľ ide o otázku preskúmateľnosti žaloby, súd prvej inštancie je v zmysle § 391 ods. 2 CSP viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, a sice, že žaloba je preskúmateľná, ak žalobca uviedol, že si v konaní uplatňuje voči žalovanému len časť postúpeného nároku vo výške nesplatenj dlžnej istiny úveru, keď z predloženého výpisu z účtu je vidieť aj rozklad konkrétnych platieb na jednotlivé položky - istinu, úroky a poplatky s tým, že započítanie platieb na tieto položky je zrejme zo stĺpcov označených ako „Istina“, „Úrok“, „Suma sankčný úrok“, „Poplatok za poskytnutie“, „Suma poplatky“ a „Suma poistenie“, s tým, že výška postúpenej pohľadávky bola postupcom vyčíslená ku dňu 01.07.2020, pričom platby zaplatené po tomto dátume boli započítané na úhradu dlžnej istiny úveru. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie vychádzal z toho, že žalobca sa v konaní v rámci istiny domáha iba nesplatenj istiny úveru, keď po postúpení pohľadávky boli plnenia žalovaného započítané výlučne na istinu.

43. V tu prejednáwanej veci dospel súd k záveru, že žalobca nepreukázal, že veriteľ pri poskytnutí úveru konal s odbornou starostlivosťou (§ 7 ods. 1 ZoSÚ), pričom bol pred uzavretím zmluvy povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, keď mal brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru, pričom za hrubé porušenie povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez relevantných údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

44. V Žiadosti o flexipôžičku (na č.l. 10) sa uvádza iba údaj o výške čistého mesačného príjmu žalovaného (800,- eur) a z listín Závazky klienta (na rube č.l. 15) a Dáta dopytu (na rube č.l. 123) vyplývajú záväzky žalovaného z iných úverových vzťahov so splátkami v celkovej výške 307,- eur mesačne. Žiadne iné relevantné údaje o výdavkoch žalovaného z predložených listín nie je možné zistiť. Zároveň zo Zoznamu dokladov k Flexipôžičke (na č.l. 22) vyplýva, že veriteľ si za účelom posudzovania bonity od žalovaného nevyžiadal dostatočné doklady preukazujúce jeho príjmy a výdavky, keď podľa uvedeného zoznamu vyžadoval od žalovaného iba fotokópiu dokladu totožnosti a druhého dokladu totožnosti. Z uvedeného vyplýva, že hoci veriteľ mal vedomosť o ďalších úveroch žalovaného, ktoré žalovaný splácal v súhrne mesačne sumou 307,- eur (14 + 73 + 220), nezisťoval žiadne ďalšie relevantné mesačné výdavky žalovaného (a to ani nevyhnutné na bývanie, stravu, drogériu, ošatenie, telefón, pohonné hmoty/cestovné, atď.). Veriteľ tak nemohol v žiadnom prípade s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť žalovaného splácať predmetný spotrebiteľský úver a skúmanie bonity tak možno označiť len ako formálne.

45. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu,

príp. nezaopatrené deti). Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, t.j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov, tak aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa.

46. Veriteľ vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval (keď posudzoval schopnosť žalovaného splácať úver bez riadnych údajov o jeho výdavkoch a bez dokladov o jeho príjmoch a výdavkoch), čím hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti stanovené v § 7 ods. 1 ZoSÚ. V prípade hrubého porušenia povinností podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov a zároveň (a to aj pri nie hrubom porušení povinností veriteľa pri skúmaní bonity) veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Súd pritom poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/2/2019-106 zo dňa 27.11.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016, rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 9CoCsp/77/2020-130 zo dňa 28.07.2021.

47. Z vyššie uvedeného vyplýva, že predčasné zosplatenie úveru zo dňa 22.06.2018 je pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ neplatné, a teda k zosplateniu úveru v skutočnosti nedošlo, a to bez ohľadu na to, či výzva na zaplatenie dlžných splátok a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru boli alebo neboli doručené žalovanému.

48. Súd však dodáva, že ďalším dôvodom neplatného zosplatenia úveru je skutočnosť, že nebola splnená podmienka upozornenia spotrebiteľa veriteľom v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva zosplatiť celý dlh, ktoré upozornenie na uplatnenie práva podľa § 565 OZ je podmienkou pre účinný výkon tohto práva. Hoci listom zo dňa 07.05.2018 (Tretia upomienka - pokus o zmier na č.l. 29) právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy s upozornením na zosplatenie úveru v prípade nezaplatenia, žalobca v konaní nepreukázal, že by sa tento list dostal do dispozičnej sféry žalovaného, keď predložil len Podací hárok (na č.l. 30), avšak (na rozdiel od Výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru zo dňa 22.06.2018) nepredložil doručenkú ani závadu v doručení listu žalovanému.

49. V zmysle § 53 ods. 9 OZ uplatneniu práva podľa § 565 OZ musí predchádzať upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky a až po tomto preukázanom upozornení spotrebiteľa môže veriteľ úver predčasne zosplatiť.

50. V tu prejednáwanej veci však žalobca nijako konkrétne nepreukázal, že by jeho právny predchodca vopred upozornil žalovaného v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie svojho práva v zmysle § 565 OZ, keďže len z podacieho hárku nie je možné vyvodiť, či vôbec (a kedy) sa upozornenie dostalo do sféry dispozície žalovaného a tento sa s ním oboznámil alebo aspoň mal možnosť sa s ním oboznámiť a v akej lehote pred predčasným zosplatením (s poukazom na potrebu zachovať lehotu 15 dní). Doručenie výzvy pred zosplatením nie je možné preukazovať len predložením podacieho hárku, prípadne iného dokladu potvrdzujúceho iba odoslanie písomnosti, pretože relevantným je až preukázanie toho, že predmetná písomnosť sa dostala do dispozičnej sféry jej adresáta.

51. Podporne súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3CoCsp/45/2021 zo dňa 02.02.2022, v ktorom odvolací súd (vo veci totožného žalobcu) uviedol, že „z obsahu spisu nevyplýva, aby podmienka predchádzajúcej písomnej výzvy zo strany Všeobecnej úverovej banky, a. s. bola dodržaná. Dôkaz o tom, aby výzva bola žalovanej doručená, žalobca nepredložil, a preto v konaní túto skutočnosť žalobca nepreukázal. Žalobca nepredložil výzvu, ktorá by bola adresovaná žalovanej a za splnenie podmienky predchádzajúcej výzvy nemožno považovať ani „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ zo dňa 24.01.2018. V súvislosti s písomnou výzvou je potrebné uzavrieť, že vo vzťahu k tejto listine v konaní nebolo preukázané, aby táto bola žalovanej doručená. Nepredložením dôkazu o doručení výzvy v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách žalobca neuniesol dôkazné bremeno splnenia tejto povinnosti. Základnou podmienkou konania je aktívna legitímácia žalobcu, a preto žalobca

nemôže byť aktívne legitimovaný v tomto konaní, keďže nepreukázal platné postúpenie pohľadávky. Je potrebné poukázať na to, že žalobca musí preukázať, že túto výzvu aj skutočne banka žalovanej doručila.“

52. Najmä však súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020 (publikovaný v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu č. 1/2021 pod R 4/2021), podľa ktorého „z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.“

53. Z dôvodu, že predčasné zosplatnenie úveru nebolo uskutočnené v súlade s § 565 a § 53 ods. 9 OZ, je v zmysle § 39 OZ neplatné.

54. S poukazom na všetko vyššie uvedené tak k platnému predčasnému zosplatneniu úveru neprišlo jednak z dôvodu, že k tomu nebol veriteľ oprávnený v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ, ako aj z dôvodu, že nebolo uskutočnené v súlade s § 565 a § 53 ods. 9 OZ, pričom každý z dôvodov zakladá neplatnosť predčasného zosplatnenia v zmysle § 39 OZ.

55. Podmienkou platného postúpenia pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 17 ZoSÚ je, že sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred týmto termínom. Na druhej strane, postúpenie pohľadávky v rozpore s citovaným ustanovením má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky z úverovej zmluvy, z ktorého dôvodu nemôže byť žalobca v spore aktívne vecne legitimovaný.

56. Pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola postúpená dňa 08.07.2020, t.j. pred termínom konečnej splatnosti úveru (25.05.2024) a bez toho, aby sa stala splatnou pred termínom postúpenia, a preto nebola preukázaná výnimka zo zákazu prevodu práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na tretiu osobu pred termínom jeho konečnej splatnosti upraveného v § 17 ZoSÚ. Žalobca tak nepreukázal predpoklady pre platné postúpenie práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a teda ani predpoklady pre nadobudnutie týchto práv, čím mu v konaní chýba aktívna vecná legitimácia.

57. Vzhľadom na vyššie uvedený nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v konaní súd žalobu vo zvyšku (v nezastavenej časti) vo výroku II. rozsudku zamietol.

58. Súd podporne poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/215/2019 zo dňa 16.06.2020, v ktorom odvolací súd uviedol, že „zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že oznámenie o zosplatnení nie je možné stotožňovať s upozornením veriteľa na možnosť zosplatniť úver v zmysle § 53 ods. 9 OZ. Podľa obsahu vyššie uvedenej listiny jednoznačne ide už o využitie práva podľa § 565 OZ, t. j. práva žiadať zaplatenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok a keďže využitíu tohto práva nepredchádzalo upozornenie spotrebiteľa na možnosť uplatniť toto právo v lehote nie kratšej ako 15 dní, je záver súdu o využití práva tzv. straty výhody splátok veriteľom v rozpore so zákonom a v nadväznosti na to záver o neúčinnom zosplatnení úveru, správny. Vzhľadom na skutočnosť, že k zosplatneniu úveru došlo v rozpore so zákonom, bola tak postúpená na žalobcu pohľadávka, ktorá sa nestala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a tým neboli splnené

podmienky platného postúpenia práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 17 zák. č. 129/2010 Z.z.“ Rovnako súd dáva do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13Co/104/2019 zo dňa 25.02.2020.

59. Nad rámec vyššie uvedeného súd dodáva, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli zmluvu o úvere, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 písm. d) ZoSÚ, na základe uzatvorenej zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver a žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Keďže zmluva má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) ZoSÚ, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy). Prístupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) správny údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Tento je uvedený vo výške 10.866,60 eura, avšak správne mal byť vo výške 11.343,50 eura (118,10 eura x 95 + poplatok za poskytnutie úveru 124,- eur). Súd mal za to, že pri výpočte bolo potrebné vychádzať z výšky splátky vrátane poplatku za poistenie (viď § 2 písm. g) a h) ZoSÚ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), pretože poistenie nebolo individuálne dojednané, pričom žalovaný nemal možnosť uzavrieť zmluvu bez poistenia (viď formulácia textu v čl. 8. zmluvy, v zmysle ktorej dlžník podpisom zmluvy zároveň automaticky súhlasí s poistením schopnosti splácať úver). Súd poukazuje tiež na skutočnosť, že žalobca ani na výzvu súdu zo dňa 31.05.2022 netvrdil ani nepreukázal, že poistenie nebolo podmienkou pre uzavretie predmetnej zmluvy. Ďalej súd zistil, že zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) riadne uvedenú RPMN, keď tento údaj je uvedený vo výške 17,20%, avšak táto hodnota nebola určená správne. Súd pre výpočet použil vzorec podľa prílohy č. 2 ZoSÚ, pričom správny údaj o výške RPMN je podľa tohto výpočtu 17,75%. Súd mal za to, že pri výpočte bolo potrebné vychádzať z výšky splátky vrátane poplatku za poistenie, a to z už vyššie uvedeného dôvodu, ako aj z poplatku za poskytnutie úveru. Ďalej zmluva neobsahuje v rozpore s ustanovením § 9 ods. 2 písm. f) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Doba trvania zmluvy je uvedená spôsobom „do splatenia všetkých záväzkov dlžníka podľa tejto zmluvy“, čo nie je naplnením zákonného ustanovenia. Uvedené ustanovenie vyžaduje presnú špecifikáciu, t.j. či je zmluva uzatvorená na dobu neurčitú, alebo na dobu určitú (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 23Co/130/2017 zo dňa 08.01.2018).

60. Vo vyššie uvedenom prípade sa spotrebiteľský úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu žalovanému považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) a d) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) za bezúročný a bez poplatkov, keďže v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie sú uvedené niektoré údaje vyžadované zákonom a je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa (správny údaj je vyšší). Ak by bol žalobca v konaní aktívne vecne legitimovaný, mal by nárok iba na vrátenie istiny úveru s prihliadnutím na plnenia žalovaného započítané výlučne na istinu.

61. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

62. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (1) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. (2)

63. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

64. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

65. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

66. Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

67. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania súd aplikoval ustanovenie § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP a § 256 ods. 1 CSP, keď žalovaný procesne zaviniel zastavenie konania v časti sumy 819,46 eura (534,55 eura + 284,91 eura) s príslušenstvom, keď plnil žalobcovi po podaní žaloby (534,55 eura do vyhlásenia prvého rozsudku; 284,91 eura do vyhlásenia druhého rozsudku), z ktorého dôvodu bol žalobca nútený vziať v uvedenej časti žalobu späť, pričom vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá, z čoho vyplýva hrubý úspech žalobcu 21% a hrubý úspech žalovaného 79%, a teda konečný čistý úspech žalovaného je 58% (79-21). To v konečnom dôsledku znamená nárok žalovaného voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov prvoinštančného celého konania v rozsahu 58%, o čom súd rozhodol vo výroku III. rozsudku. V konaní pritom nebol tvrdený a súd sám nezistil žiaden dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

68. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov odvolacieho konania súd aplikoval ustanovenie § 396 ods. 3 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalobcu voči žalovanému na náhradu účelne vynaložených trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o čom súd rozhodol vo výroku IV. rozsudku. V konaní pritom nebol tvrdený a súd sám nezistil žiaden dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, keď samotná skutočnosť, že žalovaný je spotrebiteľom, takouto skutočnosťou nie je. O výške náhrady trov odvolacieho konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

69. K žiadosti žalobcu o vrátenie kráteného súdneho poplatku zo žaloby z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby súd uvádza, že k čiastočnému späťvzatiu v časti uvedenej vo výroku I. rozsudku došlo až po otvorení pojednávania, a preto vrátenie poplatku v zmysle ustanovenia § 11 ods. 3 zák.č. 71/1992 Zb. (a contrario) nie je možné.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. a), m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.